

Role portálů v knowledge managementu – návratnost investic

Petr Ulrich, Qbizm technologies, a.s.

Ve světě IT neustále přibývá nových akronymů a buzzwordů. Příčina je jednoduchá, všechny koncepce a technologie musí nejprve dozrát, aby byly svými uživateli akceptovány. Stejně myšlenky se nám tak ve stoupající spirále stále vrací, jsou však vyzrálejší, lépe použitelné, více orientované na potřeby uživatele ... a mají nové sexy jméno :-)

Důležitou metrikou je vždy návratnost investic, čím větší ROI, tím vyzrálejší použití technologie. Technokratický pojem *Data warehousing* se rozvinul ve více manažersky orientovaný název *Business Intelligence*. Tento koncept zase dozrál v *Business performance management*. Firemní portály se z původního rozpačitého pojetí „korkových nástěnek“ mění v integrované a uživatelsky orientované informační systémy, tedy v intranety a portály nové generace. Ty pak opět v sobě zahrnují nové buzzwordy jako např. *performance* a *collaborative workspace*.

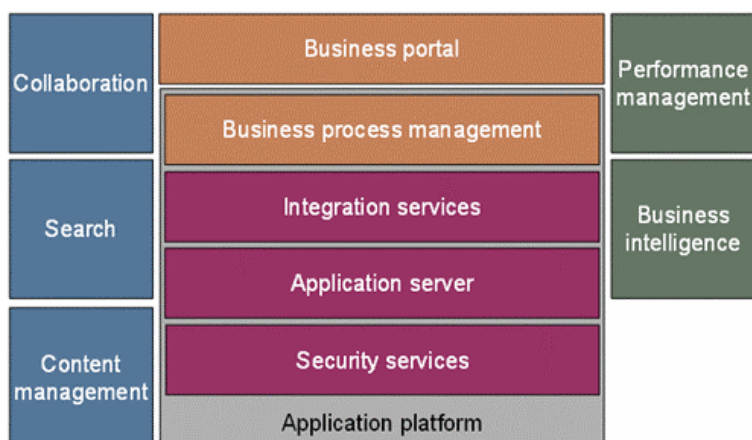
Cíl je však stále stejný, poskytnout integrované prostředí pro správu informací a znalostí, které zvyšuje výkonnost a produktivitu zaměstnanců.

Accenture hovoří o „devíti akcelerátorech výkonnosti“, kterými jsou *učení*, *management výkonnosti*, *business intelligence*, *podpora procesů*, *vyhledávání* a *vztahy mezi daty*, *přístup k aplikacím*, *znalostí*, *přístup k expertům* a *podpora spolupráce*. Těchto devět akcelerátorů jasně definuje integrované informace, které business uživatelé potřebují ke své efektivní práci, a tím také základní pilíře toho, co nazýváme intranety a portály nové generace.

Dřívější pojetí portálů a intranetů bylo spíše technokratické, obsah byl tvořen statickými informacemi na webu a odkazy na konkrétní business aplikace – bez další integrace. Většina aplikací v rámci portálu měla zachováno své uživatelské rozhraní a portál tak fungoval spíše jako rozcestník s korkovou nástěnkou. Ruční údržba statického obsahu byla prostřednictvím redaktorů náročná a informace většinou zastaralé – jako u nástěnky. Rozhodně se pak nedalo hovořit o „studnici znalostí“, protože porůznu roztroušené informace v intranetu např. vůbec nebyly, nešlo v nich efektivně vyhledávat a přiřadit business kontext.

Teprve nedávno se podnikové portály začaly rozšiřovat také o správu obchodních procesů a integraci s business intelligence a business performance management systémy. Dnešní portály nové generace již obsahují jen cca 10% ruční redakční práce a jsou používány nejen na podnikové úrovni (enterprise performance workspace), ale také napříč pracovními skupinami a uživateli dle konkrétních úseků a oborů (collaborative workspace).

OBR. 1: Z technického hlediska obsahují architektury firemních portálů nové generace komponenty uvedené na obrázku.

Za tímto spíše technickým popisem je však těžké vidět konkrétní případy užití. Představme si např. přijetí nového zaměstnance, který je ihned první den pomocí e-learningového systému seznámen s firemním portálem a tedy de facto s celou firmou. Portál se tak pro něj od první hodiny stává základním pracovním a komunikačním nástrojem. Veškeré další aplikace a informační zdroje jsou pro něj skryty za uživatelsky orientovanou vrstvou portálu, která tak tvoří hlavní informační systém organizace.

Zaměstnanec z našeho příkladu, např. finanční analytik, pracuje ve svém týmu s účetním modulem SAPu, ukládá své poznámky do dokument management systému, úkoly řeší za podpory workflow systému a své schůzky plánuje v Outlooku. Během své práce generuje množství informací uložených na různých místech. Pracuje tedy v prostředí tzv. collaborative workspace.

Tyto informace rozšířené o business kontext se pak automaticky stávají součástí firemní znalostní báze a jsou okamžitě dostupné pod různým úhlem pohledu všem pracovníkům v prostředí firemního portálu nové generace. Kolegové zaměstnanci z našeho příkladu tak nemusí znát SAP, ale vědí, že na portálu vždy naleznou nejaktuálnější informace a z nich odvozené znalosti, které potřebují pro svou práci. Každý pracuje se svou aplikací (např. účetnictví, CRM, ...) a s portálem, kde je vše ostatní.

Z devíti akceleratorů výkonnosti od Accenture jich následujících pět odpovídá nástrojům typu collaborative workspace: *učení, business intelligence, vyhledávání a vztahy mezi daty, přístup k aplikacím a podpora spolupráce*. Pro většinu organizací bude tedy zásadní potřebou integrovat informace z prostředí collaborative workspace až na úroveň podnikového portálu (enterprise performance workspace).

Oba relativně nové pojmy performance a collaborative workspace jsou klíčovými k tomu, aby bylo možno poskytnout business uživatelům personalizované a aktuální informace, které potřebují pro svou práci. Dosažení tohoto stavu však vyžaduje postupovat krok za krokem. Dobré plánování, návrh řešení pro konkrétní organizaci a strategické řízení včetně marketingu, protože tyto zahrnují širokou škálu různých IT technologií včetně portálů, správy obsahu, collaboration, business intelligence, kancelářských nástrojů a při tom se nesmí ani na chvíli pustit ze zřetele koncový uživatel, kterému je to vše určeno.